

VILJANDI KRÕLLIPESA LASTEAIJA KODUKORD

1. Kodukorra üldsätted

- 1.1. Kodukord ja kõik lasteaia tegevused lähtuvad ÜRO lapse õiguste konventsioonist, lastekaitseadusest, karistusseadusest, koolieelse lasteasutuse seadusest ja sellest tulenevatest õigusaktidest.
- 1.2. Kodukord on avalikustatud lasteaia veebilehel ja lasteaias paberkandjal tutvumiseks kättesaadav.
- 1.3. Kodukorra järgimine on lastele, vanematele ja lasteasutuse töötajatele kohustuslik.

2. Lapse saabumine ja lahkumine, puudumine

2.1. Lapsevanem toob lapse lasteaeda enne õppe- ja kasvatustegevuste algust ja viib sealt ära endale sobival ajal, jälgides lasteaia päevakava.

- Lasteaed on avatud 07.00 – 19.00.
- Kell 17.55 alustab tööd valverühm. Infot valverühmade kohta saab rühma töötajatelt, infostendidelt, e-keskkonnast Stuudium ja lasteaia kodulehelt.
- Palun tooge laps lasteaeda õigeaegselt:
 - kui laps sööb hommikueinet, siis söögiajaks.
 - kui laps ei söö hommikueinet, siis palun tuua laps lasteaeda hiljemalt kella 9.00-ks, et laps saaks osaleda õppetegevustes.
 - kui laps tuleb lasteaeda hiljem või lahkub varem, teatab lapsevanem sellest eelnevalt.
- Palun rääkige hommikul õpetajale kodustest juhtumistest, mis võivad mõjutada teie lapse päeva (näiteks halvasti magatud öö vms).

2.2. Lapsevanem või vanemate poolt eelnevalt volitatud esindaja annab isiklikult lapse üle rühma töötajale ning järele tulles võtab vastu rühma töötajalt.

- Kui lapsevanem on lapse üle andnud õpetajale vastutab lapse eest õpetaja.
- Kui õpetaja on lapse lapsevanemale üle andnud, vastutab lapse eest lapsevanem k.a koos lastevanematega toimuvad ühisüritused.
- Lapsevanemal on keelatud jätta last üksinda lasteaia territooriumile või ruumidesse.
- Tulge lapsele järele õigeaegselt, et jõuaksite rahulikult suhelda õpetajaga ja laps jõuaks oma mängu lõpetada.

- Kui te tulete lapsele järele, siis ärge lahkuge rühma õpetajaga kontakti võtmata (ka õues olles).
- Juhul, kui teie laps osaleb trennis või mõnes huviringis (lasteaia väliselt toimuvad huvitegevused), siis palun arvestage lapse ära viimisel lasteaia päevakavaga (teiste laste lõunauinakuga, õpitegevusega).

2.3. Eriolukordades, kus lapsevanem ei jõua lapsele järgi õigeaegselt, on tal kohustus sellest teavitada rühma töötajat.

- Teatage lasteaeda, kui lapsele tuleb õhtul järele keegi teine peale lapsevanemate.
- Võõrale või ebakaines olekus isikule last üle ei anta.
- Rühmatöötajal on keelatud last üle anda alkoholi- või narkojoobes lastevanematele või volitatud esindajatele.
- Et tagada vajadusel operatiivsõidukite pääsemise lasteaia territooriumile, on lasteaia värava ette parkimine rangelt keelatud.

2.4. Kui lapsele ei ole lasteaia lahtioleku ajal järele tulnud, ootab rühma töötaja lapsevanemat veel tund aega peale lasteaia sulgemist, proovides telefoni teel kontakti saada lapse vanematega või volitatud esindajaga ning teavitab olukorrast direktorit. Kui ka siis pole lapsevanem lapsele järele tulnud, teavitab rühma töötaja või direktor politseid lasteaeda jäetud lapsest ja järgnevalt toimitakse politsei korralduste järgi.

- Kui muutub lapse või lapsevanema kodune aadress, telefoninumber ja meiliaadress, siis teavitage sellest esimesel võimalusel rühma õpetajat.

2.5. Lapsevanem teavitab esimesel võimalusel rühma õpetajat, kui laps haigestub või mingil muul põhjusel ei tule lasteaeda. Lasteaias toimub toidult mahavõtmine ja toidule võtmine eelmisel tööpäeval enne kella 14.00 saabunud teadete põhjal.

- Hilisemal teatamisel või mitteteatamisel tuleb tasuda esimese puudumise päeva toiduraha.
- Puudumisest teatamise võimalused: rühma telefon, lasteaia e- õppekeskkond Stuudium, lasteaia üldtelefon (info kontaktide kohta rühma stendil ja lasteaia kodulehel).

2.6. Toiduraha ja õppekulu tasumine.

Arved toiduraha ja õppekulu maksmiseks saadetakse lapsevanema meiliaadressile (vajadusel saab lapsevanem paberarve). Toiduraha ja õppekulu panka maksmise

tähtaeg on 20. kuupäev. (Viljandi Linnavalitsuse 05.11.2018.a. määrus nr 22 „Viljandi linna koolieelse lasteasutuse toidu- ja õppekulu arvestamise, maksmise ja soodustuse taotlemise kord“).

- Lapse lasteaiast puudumine ei vabasta lapsevanemat õppetasu maksmisest.
- Makseraskuste ilmnemisel pöörduda koheselt lasteaia direktori poole. Vanemapoolse rahastamiskohustuse täitmata jätmise korral arvatakse laps lasteaia nimekirjast välja. (Viljandi Linnavalitsuse 09.06.2014.a. määrus nr 9 „Viljandi linna koolieelsesse lasteasutusse laste vastuvõtu ja sealt väljaarvamise kord“).
- Lapsevanemal on võimalik vajadusel taotleda toidu- ja õppekulu soodustust (Viljandi Linnavalitsuse 07.07.2014.a. määrus nr 11 „Koolieelse lasteasutuse toidu- ja õppekulu arvestamise, maksmise ja soodustuse taotlemise kord“).

Laste toidukulu arvestamine:

- Toidukulu makstakse alates lasteaia koha kasutamise esimesest päevast kuni lasteaia nimekirjast väljaarvamise päevani.
- Vanemal on kohustus tasuda kõikide toidukordade eest, v.a. kui vanem on ette teatanud toidukorrast loobumisest või lapse puudumisest.
- Toidukulu arvestamise aluseks võetavate toidupäevade ja toidukordade arv saadakse laste kohaloleku tabelist Stuudiumi e-keskkonnas, kuhu lapsevanem märgib lapse puudumised. Lasteaed kehtestab tingimused ja korra e-keskkonna kasutamiseks, s.h. infovahetus vanematega, kellel puudub võimalus Stuudiumi e-keskkonna kasutamiseks.
- Toidukulu arvestuse alus Stuudiumi e-keskkonnas lähtub:
 - varasemalt määratud lepingulistest toidukordadest;
 - puudumisest ette teatamisest.
- Lapse lasteaiast puudumise märgib lapsevanem Stuudiumi e-keskkonnas puudumiste kalendris eelneva tööpäeva kella 14.00-ks.
- Lapse puudumisest ette teatamisel eelneva tööpäeva kella 14.00-ks jäetakse arvesse võtmata kõik lepingujärgsed toidukorrad järgneval päeval või puudumisteatistes märgitud ajavahemikul.
- Erandjuhtudel lapse puudumisest ette teatamisel eelmisel tööpäeval peale kella 14.00 kuni järgneva tööpäeva (s.t. puudumise päeva) kella 8.00-ni jäetakse toidukulu arvestamisel arvesse võtmata puudunud päeva lõunasöök ja oode, st. lapsevanem maksab hommikusöögi eest.

- Toidukordade arvestuses lähtutakse ainult etteteatatud puudumistest. Kui lapsevanema poolt ei ole õigeks ajaks puudumisteatis Stuudiumi e-keskkonnas märgitud või helistatud lapse rühmatelefonile hiljemalt 13.30 või 7.30 siis tasub lapsevanem kõigi toidukordade eest sel päeval ja ka järgnevatel päevadel, kuni puudumisteatis saab Stuudiumi e-keskkonda kirja (lapse pikema puudumise korral tuleb jälgida, et Stuudiumi e-keskkonnas oleks puudumisteatised puudumiskalendrisse kantud).
- Kui laps puudub ja lapsevanem otsustab lapse lasteaeda tuua, siis tuleb teha muudatus eelneva tööpäeva kella 14.00-ks („puudumistest ette teatamine” kaudu) ning kustutada puudumisteatis(ed). Sellisel juhul on arvestatud lapsele järgmisel päeval lepingujärgsed toidukorrad.
- Kui lapsevanem teeb vastava muudatuse eelneval tööpäeval peale kella 14.00 ja samal tööpäeval enne kella 8.00, arvestatakse laps lõunasöögile ja ootele, kuid ei ole arvestatud hommikusöögiga.
- Lapsevanem saab avalduse alusel loobuda erinevatest toidukordadest kalendrikuu lõikes, avaldus tuleb esitada hiljemalt kuu viimaseks tööpäevaks.
- Avalduse alusel toidukordadel osalemise osas tehtud muudatused kehtivad kuni uue avalduse esitamiseni (hiljemalt kalendrikuu viimaseks tööpäevaks). Avaldus esitatakse elektroonselt lasteaia direktorile. Avaldus on leitav www.krõllipesa.ee (lapsevanemale, Krõllipesa avaldused).

3. Lapse tervise, heaolu ja arengu toetamine

3.1. Lapsevanem informeerib direktorit kirjalikult lapse tervises seisundist tulenevatest eritingimustest, mille alusel personal kohandab võimalusel päevakava, toitlustamist, kasvukeskkonda ning õppe- ja kasvatustegevuse korraldust.

- Lasteaeda tuuakse terve laps.
- Teavitage õpetajat, kui Teie laps on mõne toiduaine suhtes allergiline.

3.2. Lasteaeda ei lubata last, kui lapse tervises seisund võib kahjustada lapse enda või teiste tervist (Sotsiaalministri määrus 24.09.2010 nr 61 “Tervisekaitse nõuded koolieelses lasteasutuses tervise edendamisele ja päevakavale” §13).

- Laps, kes on toodud kollektiivi, võtab osa kõigist rühma tegevustest, k.a. õues viibimine.

3.3. Rühma töötaja jälgib lapse tervises seisundit lasteasutusse vastuvõtmise ja seal viibimise ajal ning teavitab lapse tervise- või käitumishäiretest lapsevanemat ja vajadusel lasteaia juhtkonda.

- Rühmaõpetajal on õigus rühma mitte vastu võtta haigustunnustega last.
- Lasteasutuse töötajad peavad koheselt teavitama juhtkonda, kui on näha või on kahtlus, et esineb lapse väärkohtlemist.

3.4. Lasteaias ei anta lapsele ravimeid. Kui arst on lapse kroonilise terviserikke korral määranud ravimite manustamise, võib erandjuhul (nt. diabeet) lasteasutuses anda ravimeid arsti määratud annustes üksnes lapsevanema vastutusel ja kokkuleppel direktori määratud lasteasutuse õpetajaga.

3.5. Lapse nakkushaigusesse haigestumisest on lapsevanemal kohustus esimesel võimalusel teavitada lasteaeda.

3.6. Lapse lasteaias haigestumise või saadud vigastuse korral võtab rühmaõpetaja vanemaga kohe ühendust. Haige laps saadetakse koju või raviasutusse, olenevalt tema tervislikust seisundist. Vajadusel kutsub lasteaia töötaja kiirabi ja võtab ühendust juhtkonnaga ning annab haigestunud või vigastatud lapsele kiirabi saabumiseni esmast abi.

3.7. Nakkushaiguse kahtlusega laps tuleb võimaluse korral eraldada teistest lastest ning teda ei tohi jätta üksi.

3.8. Lasteaia direktor teavitab telefoni teel või e-kirjaga Terviseametit ning avaldab vanematele teate lasteasutuses levivast nakkushaiguse puhangust või juhtumist.

3.9. Nakkushaiguste esinemise perioodil rakendatakse lasteaias eri puhastuskorda ja käte pesemise nõudeid, järgides Terviseameti juhiseid.

3.10. Laps võib oma sünnipäeval tuua sõpradele pakkumiseks maiustusi või puuvilju tingimusel, et jätkuks kõigile rühma lastele.

- Omavalmistatud kooke, küpsedisi jms lapse sünnipäevalauale mitte tuua.

3.11. Lasteaia töötajad kujundavad koostöös kohaliku omavalitsusega erivajadustega lastele vastavalt võimalustele laste arengut soodustava keskkonna

- Arengulise erivajaduse ilmnemisel teavitab rühma õpetaja lapsevanemat ja soovitatavalt pöörduda erialaspetsialisti poole.
- Lasteaias jälgivad laste kõne arengut rühmaõpetajad ja logopeed. Juhul, kui te ei soovi, et teie laps logopeedi juures käiks, andke palun sellest kirjalikult teada rühmaõpetajale.

3.12. Lapsevanem tagab lapsele isiklikud hügieenitarbed (kamm, juuksekummid vajadusel vahetuspesu jms).

- Jälgige, et lapse kapis oleksid isiklikud hügieenivahendid.
- Markeerige lapse jalanõud ja riided, et ära hoida nende kadumist või vahetusse minekut.
- Sättige tüdrukute pikad juuksed patsi (pikkade juustega tüdrukutel võiksid olla tagavaraks juuksekummid ja klambrid).
- Hoidke laste kapid korras. Võtke kaasa laste joonistused, üleliigsed (aastaaegade vaheldumisel) või määrdunud riided, jalanõud jms.

3.13. Lapsel on soovitatav kanda mitte määrivaid libisemiskindla tallaga ja kindlalt jalas püsivaid jalanõusid, et vähendada kukkumis- ja komistamisohu.

- Toas on vajalikud vahetusjalanõud, mille jalga panekuga ja jalast äravõtmisega laps ise hakkama saab (ei soovita pehme tallaga susse ja selliseid jalanõusid, mis ei püsi lapsel jalas). Parim variant lapse jalale on sandaalid.

3.14. Soodsate ilmastikutingimuste korral toimub võimalikult palju laste tegevusi õues.

- Madalama kui miinus 20 °C tegelikult toimiva välisõhu temperatuuri ja madalama kui miinus 15 °C välisõhu temperatuuri korral ei viida lapsi õue või lühendatakse õues viibimise aega 20 minutini.
- Tegelikult toimivat välisõhu temperatuuri hinnatakse Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudi veebilehel www.emhi.ee avaldatud igapäevaste ilmavaatluste andmete alusel (Sotsiaalministri 24.09.2010 a määrus nr 61 „Tervisekaitsenõuded koolieelses lasteasutuses tervise edendamisele ja päevakavale“ § 9).

3.15. Lapsele on kaasa pandud õueriided, peakate (k.a.suvel) ja jalanõud vastavalt ilmastikule.

3.16. Lastel ei tohi olla pikki sälle (soovituslik kaelussall) ja riietel pikki paelu ning teisi ohtlikke detaile.

3.17. Lapsel on kapis vahetusriided juhuks, kui riided saavad märjaks või määrduvad.

- Laps vajab vastavalt ilmale (ka vihmase ilmaga) sobivaid riideid kogu päevaks.
- Jälgige, et lapse riided oleksid parajad, puhtad ja terved ning ei oleks keeruliste kinnitustega.
- Jahedamal perioodil andke lapsele kaasa õuekindad (sõrmikud anda kaasa lapsele, kes oskab neid iseseisvalt kätte panna).
- Magamiseks on lastel pidžaama või öösärk.

- Tooge kappi tagavaraks vahetuspesu, sokid või sukkpüksid (vajalikud siis, kui laps higistab või juhtub äpardus eneseteenindamisel).
- Liikumistegevustes on lapsed spordiriietes ning üldjuhul paljajalu. Kui ilm vähegi lubab, toimuvad liikumistegevused õues. Vaadake üle selle perioodi õueriided- ja jalanõud, et lapsel oleks võimalik kogu tegevusest osa võtta. Korrastage lapse võimlemisriideid vastavalt vajadusele.
- Lapse riietuse valikul lähtuge ilmastikust ja temperatuurist.

3.18. Lasteaed on lapse koduse kasvatusetoetaja, seetõttu on vajalik rühma töötajatel tunda lapse harjumusi, teada tervisehäiretest ja muudest lapsega seonduvatest kodustest probleemidest. Igal aastal toimub õpetajate ja lastevanemate vahel lapse arengut analüüsiv arenguveestlus.

3.19. Ärge kartke pöörduda õpetajate, muusika- ja liikumisõpetaja, logopeedi, juhtkonna või rühmast valitud hoolekogu esindaja poole abi ja nõu saamiseks.

3.20. Vanem võtab osa rühma lastevanemate koosolekutest. Rühma koosolekult puudunud lapsevanem saab infot rühmaõpetajatelt või koosoleku protokollist.

3.21. Tutvuge rühmas stendiga, kuhu on välja pandud nädala tähtsamad tööd ning tegemised.

- Ärge unustage lapse töid tähele panna, sest lapsele on innustav, kui tema tegevuse vastu huvi tuntakse.
- Lasteaias toimuvatest pidudest ja teistest ühisüritustest teatame rühma infostendide ja e- õppekeskkond Stuudiumi kaudu.

4. Turvalisuse tagamine

4.1. Lasteaed lähtub oma põhimõtetest lapse parimate huvide arvestamise nõudest, s.t. kõigis lapsi puudutavates ettevõtmistes seatakse esikohale ja lähtutakse lapse või lastegrupi parimatest huvidest.

4.2. Lasteaias tuleb kõigil täiskasvanutel tagada lapse vaimne ja füüsiline turvalisus, lasteaia territooriumil viibival täiskasvanul on kohustus reageerida ohuolukorrale.

4.3. Lapsevanemad ja lasteaia töötajad on kohustatud viivitamatult teavitama rühma töötajat või lasteasutuse juhtkonda laste ja lasteasutuse töötajate turvalisust (vaimset ja füüsilist) ohustavatest olukordadest.

4.4. Turvalisuse saame tagada ainult mõistliku hoolsuskohustuse piirini (ei ole võimalik vältida kõiki õnnetusi, puugiohtu, putukahammustusi jne).

- 4.5. Lapsevanem on teadlik õppekavas sätestatud tegevustest ja nendega kaasnevatest riskidest (lasteaia õppekava, rühma tegevuskava).** Kuna lasteaia õppekava toetavate tegevuste hulka kuuluvad õppekäigud loodusesse, on lapsevanemal soovitatav lasta teha lapsele puugivaktsiin.
- 4.6. Lasteaiatöötajad loovad lasteaias füüsilise ja psühhosotsiaalse keskkonna, mis on ohutu, turvaline ja pakub lastele palju mängu-, õpi-, loovtegevuse ning kehalise aktiivsuse edendamise võimalusi.**
- 4.7. Lasteaias on mängu- ja võimlemisvahendid, mille konstruktsioon, mõõtmed ja pindade viimistlus vastavad lapse eale ja kasvule ning tagavad ohutu kasutuse.** Ronimisreodeid, spordi- ja mänguväljaku ning võimlemisvahendeid on kontrollitud tootja juhendite kohaselt.
- 4.8. Lasteaia mööbel on paigutatud nii, et on välditud vigastuste tekkimine.**
- 4.9. Laste lasteaia ruumidest ja territooriumilt lasteaia töötaja teadmata on keelatud.**
- 4.10. Võõraste isikute omavoliline liikumine ilma lasteaiapoolse saatjata või nõusolekuta on keelatud.**
- 4.11. Lasteaia töökorraldusega on tagatud, et kogu rühma töötaja jooksul on õpetaja või õpetajat abistav töötaja:**
- sõimerühmas kuni kaheksa lapse kohta;
 - liitrühmas kuni üheksa lapse kohta;
 - 20 lapsega lasteaiarühmas kuni kümne lapse kohta;
 - 21 lapsega lasteaiarühmas kuni üheteistkümne lapse kohta;
 - sobitusrühmas kuni kaheksa lapse kohta;
 - erirühmas sõltuvalt laste erivajadusest kahe kuni kuue lapse kohta.
- Koolieelse lasteasutuse seadus §7 lõige 1¹
- 4.12. Laste lõunase puhketunni ajal on rühmas vähemalt üks töötaja, reeglina õpetaja abi või assistent.**
- 4.13. Laste õuesoleku ajal on laste juures vähemalt 2 rühmatöötajat.** Kui ühel rühmatöötajal on põhjendatud vajadus minna mingiks ajaks lastega tuppa, peab teine rühmatöötaja tagama ülejäänud rühma laste turvalisuse õuealal.
- 4.14. Laste ujulasse või basseini viimisel on iga seitsme lapse kohta vähemalt 2 õpetajat või täiskasvanut, kes jälgivad pidevalt lapsi ja juhendavad vees toimuvaid tegevusi ning osutavad vajaduse korral abi.**
- 4.15. Õppekäigu ajal tänaval liigeldes kannavad lapsed ja rühma saatjad helkurveste.**

4.16. Lapsevanemad, lasteaia töötajad ja lapsed sulgevad enda järel väravad ning väravate riivid, et tagada laste turvalisus (laps ei läheks ise tänavale, võõrad koerad, kassid ei tule õuealale jne).

- Loomadega lasteaia territooriumil viibimine keelatud (v.a. erijuhtudel õppetegevuse osana)

4.17. Lasteaia territooriumil ei suitsetata (k.a. e-sigaretid), ei tarvitata alkohoolseid jooke, ei sõideta isikliku autoga.

4.18. Lasteaia õueala on motoriseeritud liiklusvahenditele suletud, v.a. lasteaeda teenindavale transpordivahenditele, kellel on vastav luba.

4.19. Lasteaia haljasalale ei sõida lapsed, lapsevanemad ega töötajad jalgratastel vaid lükkavad neid käe kõrval.

- Lasteaia territooriumil jalg- või tõukerattaga sõites on kohustus kanda kiivrit. Rulluiskude ja rulaga sõites on kohustus lisaks kiivrile kanda randme-, küünarnuki- ja põlvekaitsmeid.
- Lasteaed ei vastuta kodust kaasa võetud, ööseks ning nädalavahetuseks jäetud jalgratta, kelgu, rulluiskude kadumise või purunemise eest.
- Kohustuslik on lasteaeda toodud kelgud, jalgrattad, kiivrid markeerida.
- Lasteaeda toodud kelgud viime lume sulamisel taas koju.

4.20. Lasteaeda ei tooda kaasa lapsele ohtlikke (mõõgad, püstolid, noad, süstlad) ja vägivaldseid mänge õhutavaid mänguasju ega töötavaid mobiiltelefone.

4.21. Lapsel on lubatud lasteaeda kaasa tuua oma mänguasju vastavalt rühmas kokku lepitud reeglitele. Rühma töötaja ei vastuta kodust kaasa toodud mänguasja kadumise või purunemise eest.

- Lapsevanem vastutab lapsele kaasa antud mänguasjade või muude esemete ohutuse eest.

4.22. Laste ja lasteasutuse töötajate vaimset ja füüsilist turvalisust ohustavate olukordade lahendamine ja meetmete rakendamine toimub lasteaia kriisimeeskonna poolt vastavalt hädaolukorra lahendamise plaanile.

5. Viljandi Lasteaed Krõllipesa Krõlli õppehoone hädaolukorra lahendamise plaan

Juhtum	Töötaja tegevus	Märkused
TULEKAHJU	- Tegutse vastavalt tuleohutuseeskirjale Avastades tulekahju: - Päästa vahetus ohus olijad ning jaga ülesanded kui abistajaid on rohkem; - anna evakuatsioonihäire; - helista 112; - kustuta esmaste tulekustutusvahenditega; - teavita direktorit; - naase võimalikult kiiresti oma rühma juurde ja võimalusel evakueeri lapsed suundudes kokkulepitud kogunemiskohta. Evakuatsioonihäire - Säilita rahu; - Anna lastele korraldus evakueeruda, korda peamised juhised: - rahulikult; - asjad jäävad rühma; - liigutakse sobivaimat teed pidi kokku lepitud kogunemiskohta; - ülemistelt korrustelt tulijatel on trepil eesõigus. - Kui koridoris on suitsu, kontrolli enne laste evakueerimist, kas evakuatsioonitee on väljumiseks ohutu. - Sulge aknad ja ukseid, ära lukusta! - Võta kaasa rühma nimekiri (ole valmis edastama info puudujate ja rühmas viibinud laste kohta). Huviringide juhid kontrollivad kohalolijaid ringide nimekirjade alusel. Kogunemiskohas: - Kontrolli laste kohalolekut; - Edasta info, kui palju lapsi oli rühmas, kui palju puudus, kui palju	<u>Tulekahju korral jäta alati meelde järgmised reeglid:</u> - Liigu võimalikult ohutult! - Ole võimalikult nähtav! - Ära sattu paanikasse ega tekita seda oma käitumisega teistes inimestes! - Anna kohale saabunud juhtkonna esindajale / päästeteenistuse töötajatele informatsiooni! - Enne elektriseadmete kustutamist veendu, et need pole voolu all! - Välitingimustes proovi vältida tule suhtes allatuult jäämist! - Välgi põlemisgaaside sisse hingamist, sest need võivad olla mürgised! - Kui ruumis on plahvatusohtlikke esemeid (gaasiballoon, lõhkekehad jne), siis eemaldu kiiresti ning hoiata ka teisi! - Ära sea elu ohtu! - Sulge ukseid ja aknad, kuid ära lukusta!

	jõudis kogunemiskohta evakuatsioonijuhile - Kogunemiskohta tuleb jääda seniks, kuni päästemeeskonna juht või lasteaia direktor annab järgmised korraldused. Ohtliku evakuatsiooni asemel rühma varjumine - sulge rühma uks; - anna lastele korraldus liikuda akende juurde ja teha ennast aknast nähtavaks; - võimalusel teavita 112 või +372 53018149 lasteaia direktorit teie olukorrast; - kata uksepraod ja avauseid niiskete rätikute või riietega, et takistada suitsu ligipääsu klassi; - ava aken tuulutamiseks; - suitsu täis ruumis hoidke madalale, kus õhk on puhtam. Suitsuse koridori läbimine evakueerudes - võimalusel tee eelnevalt kindlaks, milline evakuatsiooniteekond on väljumiseks kõige ohutum; - kui pead läbima suitsuse koridori, hoia madalale, kus õhk on puhtam; - kata suu ja nina niiske riidega; - liikudes toeta käega vastu seina, et säilitada õige suund; - rühm peab püsima koos; - hoonest välja jõudes tuleb liikuda kokkulepitud kogunemiskohta; - kogunemiskohas kontrolli, et kõik ruumist väljunud lapsed on sinuga, edasta info evakuatsioonijuhile. Evakuatsioonihäire ühisürituse ajal - kõik liiguvad kiiresti hoonest välja, järgides evakuatsioonimärgistust; - rühmaga otseselt mitte seotud töötajad väljuvad ruumist viimasena veendudes enne, et ruumis ei ole rohkem inimesi; - evakueerunud kogunevad Kagu tn. poolse jalgvärava juurde; - kogunemiskohas koondavad õpetajad andmed selle kohta, kas kõik	- Lülita hoonest või ruumist välja ventilatsioon (kui tead kust seda teha)! - Lülita ruumist välja elekter! Elektrit ei tohi välja lülitada pimedal ajal, kui toimub evakuatsioon. Häirekeskusesse helistamisel tuleb edastada järgmist infot ning vastata küsimustele: - Mis on juhtunud? Kui helistad häirekeskusesse, siis on kõige õigem alustada sellest, mis on juhtunud. Sisaldagu juba su esimene lause probleemi, miks sa helistasid, siis ei pea dispetšer seda pärima, ja sa võidad aega. - Ütle, mis põleb. Kas tules on mõni hoone või sõiduk või kulu või prügi jne. Kui tegemist on hoonega, siis on oluline, millisel korrusel toimub põlemine, kas paistab ainult suitsu või on ka tuld, kui suureks on tuli arenenud. - Kus see õnnetus on juhtunud? Alati tuleb võimalikult täpselt öelda õnnetuse aadress. - Kas keegi on saanud kannatada? Õnnetuskohtadele saadetakse sõltuvalt õnnetuse liigist ja suurusest väga erinevaid abijõude, kuid nende hulgas ei pruugi alati olla kiirabi. Kiirabi väljasaatmine otsustatakse selle järgi, kas keegi on saanud kannatada või on selleks reaalne oht. Tulekahjude puhul loetakse reaalseks ohuks
--	---	--

	isikud on hoonest väljunud • Info antakse üle päästetööde juhile.			olukorrad, kus on kindlalt teada või on kahtlus, et põlengust haaratud piirkonnas on inimene sees. Kui helistaja oskab sündmust korrektselt hinnata, siis on kõige tähtsam - inimese kaitse - ka maksimaalselt tagatud. • Kas põlevas hoones võib olla lisaohutused? Lisaohutudeks on gaasiballoonid, põlevvedelikud, lõhkeained jne. Neid võib sageli leiduda igasugustes kõrvalhoonetes, garaazides, pööningutel jne. • Teataja nimi ja kontakttelefoni number. Numbri olemasolu on tarvis selleks, et oleks võimalik sulle vajadusel tagasi helistada ja küsida lisainfot. Sageli ei leia abijõud õiget õnnetuskohta kohe üles ja on tarvis seda täpsustada.
ÄKKRÜNNAK Äkkrünnakuna käsitletakse seda, kui: 1. Täiskasvanul või lapsel on lasteaias kaasas ründevahend, kuid otseselt ei ole veel rünnanud 2. üks või mitu võõrast isikut püüavad relva või muu ründevahendiga vigastada või tappa inimesi lasteaias.	Kiire teatamine:			Ära püüa ründajaga kontakteeruda! Maailmapraktika kohaselt on sellised katsed lõppenud surmaga Ära mine ruumist välja esmaabi andma! See võib lõppeda sinu surmaga. Kui näed esmaabi vajadust, helista 112, kirjelda olukorda ja abivajaja täpset asukohta hoones. Ära luba lastel helistada! Tekkiv üлекоormus takistab operatiivjõududel omavahel suhelda ning helin reeta teie asukoha.
	KUS	Maakond, linn, vald aadress		Hoiata ohus viibivaid isikuid: Hoiatada saad valjuhäälselt korraldusi andes! Politsei hädaabi number 112
	MIS	Olukord: • Ründaja: • mitu, • relvastus, • asukoht, • kirjeldus		

	• Ohvrid (mitu vigastatud, hukkunud) KES teataja OOTA Täiendavaid küsimusi; jää kuuldele.			Käitumine varjumise ajal: • Ole ise rahulik ja oma korraldustes kindel. • Võimalusel leia lastele mingi tegevus. • Fikseeri varjumise alguse kellaaeg – oodates tundub aeg reaalsest pikem. Anna lastele teada, et varjumine võib kesta mitu tundi, see ei pruugi seotud olla rünnaku tagajärgede ulatusega, evakueerumisluba antakse alles siis, kui on kindel täielik turvalisus.
	Varju! <u>Tähelepanu !</u> Siin on vaid soovitusel! Vajadusel tuleb soovitustest kõrvale kalduda (näiteks põgenemise võimalusel)!	☛	- Jää ruumidesse! Sule uksed! Barrikadeeri ruum! - Eemale akendest ja udest! - Lama põrandal! - Ole rahulik ja varjatult! - Mobiil hääletuks, ainult tähtis info politseile! - Oodata politsei poolt abi ja evakueerimist! Isikud väljaspool hoonet: lähedusest lahkuda evakuatsioonipunkti, olla politseile kättesaadav!	• Anna lastele teada, et vanematega kontakteerub esimesel võimalusel lasteaia juhtkond. • Lülita oma telefon hääletule režiimile, võimalusel helista 112, anna teada enda asukohast ja varjajate olukorrast. • Kui Sul on infot kurjategija liikumisest, edasta see 112. • Kui keegi ruumis olijatest vajab arstiabi, helista 112, kirjelda olukorda ja abivajaja täpset asukohta lasteaias.
	ÄRA MÄNGI KANGELAST! NB! Ust tohib avada ainult siis, kui oled kindel, et avamist palub politsei või lasteaia juhtkond. Vajadusel identifitseeri politsei 112 vahendusel. NB! Kui rünnakuga kaasneb süütamine või plahvatus ja käivitub evakuatsioonihäire, pead sina ise otsustama, kas turvalisem on varjuda			NB! Juhul, kui rühma ust ei ole võimalik lukustada, tuleb evakueeruda, äärmiselt ohtlik on jääda ruumi, mida ei ole võimalik sulgeda!

või evakueeruda.

Äkkrünnak, evakueerumisstrateegia

- Jää rahulikuks ja teata lastele, et lasteaias on oht.
- Evakueeru koos lastega liikudes mööda kindlaksmääratud evakuatsiooniteed. Evakuatsiooniteel ohu avastamise korral liigu kiiresti ohust eemale ning kasuta mõnda muud evakuatsiooniteed (vajadusel improviseeri ja mõtle evakuatsioonitee ise välja)
- Kasuta võimalikult varjatud teid.
- Liigu kokkulepitud kogunemiskohta või sobivaimasse kohta, kuhu saad turvaliselt liikuda.
- Kogunemiskohas pöördu infot koguva täiskasvanu poole ja edasta teave:
 - mis rühm jõudis kogunemiskohta,
 - mitu last on koos sinuga,
 - kas keegi on puudu.
- Kui sa liikusid mujale, edasta nimetatud teave ja enda ning laste asukoht ja olukord numbrile 112.

Häire õues toimuva tegevuse ajal

- Jää rahulikuks ja teata lastele, et lasteaias on oht.
- Liigu võimalikult varjatud teed kasutades koos lastega lasteaiast eemale.
- Varjuge sobivaimasse kohta, kuhu saad turvaliselt liikuda, võimalusel kokkulepitud kogunemiskohta.
- Jälgi, et kõik lapsed on koos sinuga.
- Esimesel võimalusel anna numbril 112 teada:
 - mis rühmaga oled koos,
 - mitu last on koos sinuga,
 - kas keegi, kes oleks pidanud olema õues, on puudu (läks enne häiret hoonesse sisse vmt),

- sinu ja laste asukoht.
- Hoia lapsed enda juures, ära lase kellelgi lahkuda.
- Jää ootama politsei korraldusi.

Tulistamine:

- Helista 112 (kui ei saa rääkida jäta kõne avatuks, lootuses et teave sinu asukohast ja toimuvast jõuab päästeametisse, võimalusel saada sõnum).
- Säilita rahu
- Võimalusel ära suhtle tulistajaga ega ärrita teda rääkima.
- Võimalusel vii hoonest eemale teised lapsed.
- Võimalusel teavita juhtkonda.
- Kriisigrupp koostöös politseiga tegutseb edasi vastavalt olukorrale ja korraldustele.

Relva märkamine:

- Hinda situatsiooni, taga enda ohutus.
- Teavita päästeteenistust.
- Kogu infot.
- Võimalusel eralda ründaja või ründamiskahtlusega isik (näiteks lukusta ta ruumi).
- Ära kasuta jõudu, ära püüa temalt relva ära võtta.
- Jää rahulikuks.
- Võimalusel informeeeri direktorit.

Vägivaldne sissetungija:

- Säilita rahu;
- Võimalusel ära suhtle sissetungijaga ega ärrita teda;
- Püüa sissetungijat rahustada;
- Vajadusel kutsu abi;

	• Vajadusel helista 112; • Teavita direktorit, õppealajuhatajat või majandusjuhatajat ; • Võimalusel vii lapsed ruumist välja. Kriis väljaspool lasteaeda • Järgida ametite- ministeeriumide nõuandeid ja korraldusi; • Kriisigrupp koguneb; • Kriisigrupp kavandab vajalikud muudatused lasteaia töös; • Kriisigrupp informeerib olukorrast õpetajaid ja lapsi. Suhtlemine meediaga Äkkrünnaku lahendamine kuulub politsei vastutusalasse. Meediapäringutele vastab ainult politsei kõneisik või lasteaia direktor, kes annab politseiga kooskõlastatud infot. Juhiseid õpetajale • Ole lastega koos, ära jäta lapsi üksi. • Anna ainult tõest, faktipõhist informatsiooni toimunust. Ära edasta kinnitamata teateid. • Kui sul on mingil põhjusel raske üksi rääkida, kutsu endale appi kolleeg või kriisigrupi liige. • Ole tähelepanelik riskilaste suhtes. Nad vajavad kiiret individuaalset psühholoogilist abi. • Aita lastel taastada enesekontroll ja rahuneda. • Ole oma käitumisega eeskujuks.	Kui sinu poole pöördub ajakirjanik: • Ütle oma nimi ja amet. • Kinnita, et antud olukorras vastab ajakirjanike küsimustele ainult politsei kõneisik või lasteaia direktor. • Kõigil täiskasvanutel on kohustus kaitsta lapsi meedia ning uudishimuliku üldsuse eest. Lapsed ei pea meediale andma ühtki kommentaari. Fotode avaldamiseks ja intervjuudeks annab loa lapsevanem.
ÄKKRÜNNAKU ÄHVARDUS	Ringlevad kuulujutud ähvardusest, ohumärgid • Täpsusta infot.	

	• Teavita 112. • Teavita lasteaia direktorit. Kui oled kindel, et tegemist on alusetu ähvardusega, teavita ähvardusest ikkagi kindlasti direktorit. Telefoni teel edastatud ähvardus • Jää rahulikuks. • Hoi a kõneleja liinil nii kaua kui võimalik. • Samaaegselt püüa teavitada politseid numbril 112 (palu lähedalolijate abi vmt). • Püüa teada saada, pane kirja: - Millal rünnak toimub (kuupäev/kellaaeg) ? - Kus rünnak toimub? - Kuidas võib rünnak toimuda ? - Mis eesmärgil? - Kas ründaja on juba sündmuskohal? - Kes on helistaja? - Pane tähele kõneleja hääletooni, väljendeid, taustahelisid jmt. • Pärast kõne lõppu teavita 112 ja lasteaia direktorit. Kui oled kindel, et tegemist on alusetu ähvarduse või naljaga, teavita lasteaia direktorit. • Esimesel võimalusel täida ähvarduse dokumenteerimiseks ankeet (vt lisa 1). Kirja teel edastatud ähvardus • Teavita 112. • Säilita kiri kiletaskus ja anna see uurimiseks üle politseile / salvesta kiri. • Teavita lasteaia direktorit.	Kui sul on kahtlus, et keegi plaanib ükskõik mis moel rünnakut, aga kahtled ähvarduse tõepärasuses või info piisavuses, räägi kahtlustest ikkagi kindlasti lasteaia direktorile. NB! Kui ähvardaja kavatseb rünnata kohe, anna viivitamatult varjumishäire ja teavita kohe 112.
--	--	--

	Internetikeskkonnas tehtud ähvardus • Salvesta ähvardus või vestlus, mille käigus ähvardati. • Märgi juurde portaal, kus ähvardus edastati. • Fikseeri ähvarduse edastamise kellaaeg . • Teavita kohe 112 ja edasta salvestatud materjal. • Teavita lasteaia direktorit. Internetikeskkonnas tehtud ähvardus • Salvesta ähvardus või vestlus, mille käigus ähvardati. • Märgi juurde portaal, kus ähvardus edastati. • Fikseeri ähvarduse edastamise kellaaeg . • Teavita kohe 112 ja edasta salvestatud materjal. • Teavita lasteaia direktorit. Ära sulge portaali ähvardust salvestamata	
POMMIÄHWARDUS	Telefoni teel edastatud pommiähvardus • Säilita rahu. • Võimalusel teavita paralleelselt 112 (nt kata toru käega kinni ja helista 112, anna lähedal olijale käega märku, et vajad abi, kirjuta sedelile märksõnad, et lähedalolev kolleeg mõistaks olukorda ja teavitaks 112 vmt). • Numbrinäiduga telefoni puhul fikseeri number. • Hoia kõneleja liinil nii kaua kui võimalik, kuula teda katkestamata. • Kirjuta üles kõik, mida kõneleja räägib: - Kus lõhkeseadeldis asub? - Milline välja näeb? - Kuidas ja kes käivitab seadeldise? - Millal plahvatab (kellaaeg)? - Millal ja kes selle pani? - Mis on pommipaneku eesmärk? - Kas ähvardaja nõuab midagi?	

	- Kes on helistaja? • Pane tähele kõneleja hääletooni, väljendeid, taustahelisid jmt. • Teavita direktorit. • Esimesel võimalusel täida ähvarduse dokumenteerimise ankeet. Suusõnal edastatud pommiähvardus • Teavita 112. • Võimalusel pea ähvardajat kinni politsei saabumiseni või võta tema kontaktandmed. • Teavita lasteaia direktorit. Kirja teel edastatud pommiähvardus • Teavita 112. • Säilita kiri kiletaskus ja anna see uurimiseks üle politseile. • Teavita lasteaia direktorit.	
--	--	--